

POSLOVATI U NOVONORMALNOM - razgovor sa Antunom Grgić

27 Svi 2021

Momir Divjak

Hitova: 393

Imao je vlastite poljo-apoteke, radio kao zastunik tvrtki koje proizvode zaštitna sredstva potrebna u poljoprivrednoj proizvodnji i u konačnici se ipak odlučio na kruh sa sedam ili osam kora-poljoprivrednu proizvodnju i otvaranje vlastitoga Obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva

Naš sugovornik je Antun Grgić iz Brđana, mlad, obrazovan čovjek, koji je odlučio ostatu na selu, a poslije sudjelovanja u Domovinskom ratu, svoj doprinos razvoju Domovine daje proizvodnjom i ulaganjem u plodnu slavonsku zemlju.

Je li ova godina korona krize utjecala na poslovanje vašega OPG-a i mislite li da smo zapravo imali priliku postati neovisniji u proizvodnji vlastite hrane, neovisniji od uvoza?

Korona je, nažalost, utjecala na sve nas i pitanje hrane je strateški važno. Vidimo ako se sve zatvori, mislim na granice, moglo bi doći do velikih problema. Stoga proizlazi da su vrlo važne vlastite rezerve hrane. Za neovisnost u proizvodnji je važna Strategija poljoprivredne proizvodnje koju očito nemamo. Takva politika je zapravo uzrok velikog uvoza. Kada bi naši OPG-i točno znali što trebaju proizvoditi, kada ne bi svaštarili, puno toga bi se promijenilo. Prilika da promijenimo ovo stanje je baš ova krizna situacija kada bi učili iz svojih grešaka, ali hoće li to biti tako ne znam, samo se nadam.

Zašto ste odlučili otvoriti OPG?

-U poljoprivrednoj proizvodnji vidim budućnost. Do sada sam radio kao trgovac tj. prodavao sam poljoprivrednim proizvođačima potreban repromaterijal i zaštitu bilja, ali pravo zadovoljstvo sam našao u direktnoj proizvodnji. Volim dosta isprobavati, postavljati pokuse, tražiti neke nove metode u poljoprivrednoj proizvodnji i to me ispunjava. A jedan od razloga je i to da ljudi mogu ili ne moraju imati neke stvari, ali svatko mora jesti, pa poljoprivrednu proizvodnju smatram vrlo perspektivnom bez obzira na trenutne probleme.

Kao što ste i rekli diplomirani sam inženjer agronomije i ne želim više raditi u samoj trgovini. Želim proizvoditi i stvarati novu vrijednost. Za to posjedujem potrebno znanje, ali i ljubav prema poljoprivrednoj proizvodnji.

Velika većina proizvođača govori kako se danas u Hrvatskoj od poljoprivrede ne može živjeti, iako imamo i drugačijih primjera. Kakva su vaša iskustva?

-Problema, naravno, ima kao i svagdje. Poljoprivredna proizvodnja je tvornica bez krova i ovisni smo o puno toga, od vremenskih utjecaja pa do formiranja cijena u otkupu. Potrebno je dosta znanja, ponekad i sreće, ali kada se dobro planira proizvodnja, kada se posao odradi kako treba, može se i zaraditi. Kod naših OPG-a je problem što mi u većini gradimo svoja imanja od početka jer je politika bivše SFRJ bila da poljoprivrednici mogu imati samo maksimum (cca. 10 ha zemlje) što je malo za ratarsku proizvodnju, znači okrupnjavanje, strojevi i sve potrebno ide u prvoj generaciji. Neki su se bolje snašli, neki lošije, ali svi moramo kupovati i praktično smo vrlo malo dobili od generacija prije nas, stoga su nam ulaganja daleko veća s nepovoljnim kreditima nego što je to slučaj kod kolega iz razvijenih zemalja. To je razlog, zapravo, što neki poljoprivredni proizvođači ne mogu pratiti ovaj tempo, ne mogu ulagati u poljoprivrednu proizvodnju kako danas nalaže struka, a time ne mogu ostvariti dobre rezultate, pa kada još dodamo otkupne cijene, zaista se može doći u ozbiljne probleme. Osobno moja obitelj i ja se snalazimo u cijeloj ovoj situaciji i uz velika ulaganja možemo pristojno živjeti od prihoda iz OPG-a.

Bavite li se isključivo ratarskom proizvodnjom? Na kojoj površini, što sijete i je li proizvodnja ugovorena?

-Da, za sada se moj OPG bavi isključivo ratarskom proizvodnjom na površini od stotinjak hektara. U planu proizvodnje su četiri osnovne kulture: uljana repica, pšenica, soja i kukuruz, mada imam nešto stočnog ječma, facelije i oko 1,5 ha voća. Proizvodnju sam bazirao na četveropolju, a to uvelike olakšava borbu protiv korova, bolesti i štetnika. Proizvodnja je uglavnom ugovorena iz dva razloga. Prvi i vrlo značajan je osigurati tržište za svoje proizvode, a drugi je što zbog drugih ulaganja nisam financijski sposoban osigurati ulaganja u proizvodnju koja će osigurati odlične prinose.

Zašto ste se odlučili na ratarsku proizvodnju, a ne neku drugu?

-Zato što su ulaganja u ovaj vid poljoprivredne proizvodnje ipak dosta manja od specijaliziranih proizvodnji. Recimo povrtlarstvo zahtjeva npr. hladnjaču, jer višak proizvoda, koji se ne proda, brzo propada i slično. U ratarskoj proizvodnji imamo osigurane otkupljivače bez obzira posjedujemo li skladišne kapacitete ili ne.

Iz godine u godinu zbog klimatskih utjecaja rekla bih da je izazov baviti se poljoprivrednom proizvodnjom. Kako se tomu prilagođavate i koliko su nam važni sustavi navodnjavanja?

-Osobno volim izazove. Oni me nekako čine „živim“. Prije 11 godina promjenio sam nazore u poljoprivrednoj proizvodnji i napravio otklon od načina klasične proizvodnje, koliko se to može. Shvatio sam da moram početi gledati samo tlo kao osnovu poljoprivredne proizvodnje i počeo ulagati u oporavak istog. Kada sam radio analize tla vidio sam da je počela degradacija tj. propadanje tla, imao sam loš humus i pH tla i obilje blokiranih hranjiva u istom. Pošto nemam mogućnost nabavke stajskog gnoja ili digestata, ostali su mi moji organski ostaci i zelene gnojidbe koje sam maksimalno počeo koristiti. U međuvremenu se na tržištu pojavio jedan proizvod (pod nazivom PRP SOL, danas se zove GeO₂) koji aktivira vitalne funkcije tla. Kombinacija zelenih gnojidbi, organskih ostataka i GeO₂ revitalizirala je moje tlo kroz desetak godina. Proizvod, između ostaloga, sprječava šokove na biljkama koje proizvodimo i eto odgovora na klimatske utjecaje. Naravno to je samo jedna od mjera koju provodim kako bi pomogao svojim usjevima, a koje se u klasičnoj proizvodnji ne koriste. Što se tiče sustava navodnjavanja osobno mislim da su oni potrebni, ali za profitabilnije proizvodnje. Ratarstvo je već previše opterećeno da bi se nama takvo ulaganje isplatilo.

Jeste li uspješni obaviti sjetvu i jeste li korisnik poticaja? Jesu li vam isplaćeni i koliko su oni dobrodošli?

-Naravno da su planirane površine pod usjevima i trudim se poštovati optimalne rokove sjetve koliko nam vrijeme dozvoljava. Korisnik sam poticaja i ove godine sam dobio otprilike polovinu u studenom kako je i planirano. Što se tiče pitanja koliko su oni dobrodošli, dio odgovora se nalazi i u drugom pitanju. Bez njih ja i naši poljoprivredni proizvođači ne bi mogli pratiti trendove ni napredovati. Pomoću njih kupujemo strojeve, pratimo nove tehnologije, okrupnjavamo se i sve ono što današnji proizvođač hrane treba. Praćenje trendova u poljoprivrednoj proizvodnji razvijenih zapadnih zemalja praktički ne bi bilo moguće, a to znači skupa poljoprivredna proizvodnja sa lošim prinosima i propast naših poljoprivrednika. Zbog toga se i zovu poticaji da potiču razvoj poljoprivredne proizvodnje.

Imate li vlastitu mehanizaciju i mislite li da bi se u našoj zemlji mogao ustrojiti nekakav strojni prsten kako bi proizvođači ipak uštedjeli?

-Svoju mehanizaciju gradim 18 godina prema svojim mogućnostima. Naša stara poslovice kaže da se čovjek treba pokriti s dekom koliko je ona velika pa tako i ja. Gradim polako da ne zapanem u financijske probleme. Što se tiče strojnog prstena u svakom slučaju postoje strojevi koji godišnje rade nekoliko dana i gdje ima logike udružiti se. Ali po mome iskustvu za to još u Hrvatskoj nisu osigurani

uvjeti. Ima tu svega, od promišljanja naših poljoprivrednika, od agrarne politike, od toga da nikada ne znamo po kojoj cijeni prodati robu. Strojni prsten je svakako dobra stvar koja će u budućnosti sigurno zaživjeti kada se osigura jedna sigurnost u samoj poljoprivrednoj proizvodnji, kada dođu moćni strojevi koje sam poljoprivrednik neće moći kupiti, a trebat će ih kako bi povećao prinose i smanjio troškove ulaganja.

Jeste li vlasnik zemlje na kojoj proizvodite ili je u zakupu i što mislite o Zakonu o poljoprivrednom zemljištu. Koliko stalne promjene toga Zakona i donošenje novih utječe na poljoprivredu u RH?

-Otpriblike 1/3 zemlje koju obrađuje je u mom vlasništvu, a ostalo je u zakupu. Što se tiče Zakona o poljoprivrednom zemljištu, vidim da se sve vrti oko toga tko ima prednost pri kupnji ili zakupu zemljišta i oko toga ima niz lobija. Sada kada je zemlja ponovno vraćena na lokalnu samoupravu, koja vodi brigu o raspolaganju, ipak su lokalni OPG-i zaštićeniji nego što su bili. A često mijenjanje Zakona o poljoprivredi donosi problem jer se stalno mjenjaju i pravila, kao i programi raspolaganja poljoprivrednim zemljištem i nema natječaja za zemlju. To nije dobro, jer izostaje pravilno ulaganje u takvu zemlju pošto korisnici ne znaju na čemu su. I sam sam u takvim problemima. Želio bih očistiti kanale oko tabli koje obrađujem jer su s vremenom izgubili funkciju odvodnje, ali to je velika investicija koju neću odraditi dok ne budem znao na čemu sam.

I dalje je većina naših proizvođača već u poodmaklim godinama, iako se i mladi odlučuju ostati na zemlji. I vi ste tomu primjer. Što bi trebalo učiniti da se više ljudi na to odluči?

-Ne slažem se u potpunosti sa ovim pitanjem. Po statistici možda je to tako, ali se odnosi na sitne OPG-ove. Veći OPG-ovi koji imaju ključnu mehanizaciju imaju i mlade snage, to sam vidio radeći na terenu kada sam prodavao zaštitu bilja. Mladi ljudi danas gledaju da li se može pristojno živjeti od posla koji rade, stoga proizlazi to da kada poljoprivredna proizvodnja postane financijski isplativa evo mladih snaga. To nas vraća na spomenutu Strategiju poljoprivredne proizvodnje jer kada mladi budu znali u sjetvi na koju cijenu proizvoda mogu računati i budu mogli napraviti kalkulaciju isplativosti proizvodnje, prihvatiti će istu kao svoju budućnost- zaključio je Antun Grgić naš razgovor.

Možda će ovaj prilog potaknuti, barem na razmišljanje, ako ne i na bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom, jer kako stvari stoje, ako zemljište ne bude obrađivano i po završetku moratorija na prodaju zemljišta strancima, obrađivat ćemo ga za druge.

Tweetaj

0 komentara

Sortiranje prema

Najstariji

Komentirajte...

[Facebookov dodatak za komentare](#)